

## O Universitasu...Riječ predsjednice Upravnog odbora

Prvog lipnja 2000. godine u Rijeci je osnovana Udruga za razvoj visokoga školstva *Universitas*. Pomicanje granica mogućeg započela je skupina sveučilišnih nastavnika udruženih s ciljem zagovaranja i daljnjeg promicanja akademskih vrijednosti. Misija *Universitasa* artikulirana je kroz usmjerenost na procese funkcioniranja akademske zajednice s naglaskom na stalno propitivanje njihove učinkovitosti u odnosu na deklarirane ciljeve visokog obrazovanja. Takav oblik djelovanja predstavljao je u vrijeme nastajanja *Universitasa* svojevrsnu anticipaciju mnogih procesa koji su se u akademskoj zajednici tek trebali dogoditi, budući da se za članove *Universitasa* uloga sveučilišta nalazi u stvaranju, a ne zadovoljavanju potreba društva.

Osluškujući potrebe akademske zajednice, *Universitas* se pozicionirao kao dionik civilnog društva koji svojim aktivnostima pospješuje i osnažuje članove akademske zajednice u postizanju što potpunijeg razvitka te ostvarenju svojih mogućnosti s ciljem aktivnog oblikovanja vlastitog i života zajednice. Afirmacijom načela dijaloga iz perspektive društveno angažirane kritike, otvarao se prostor za bolje razumijevanje složenih okolnosti u kojima je funkcionirao hrvatski visokoškolski prostor.

Podsjećamo da je naša Udruga „vršnjak“ Bolonjske deklaracije čija je primjena, kao svojevrsnog kompleksnog amalgama, bitno odredila desetljeće koje je iza nas. Naime, složeni procesi stvaranja jedinstvenog koncepta europskog prostora visokoga obrazovanja kombinacijom i ujednačavanjem različitih entiteta te njegovo opredmećivanje kroz jedinstvenu sintagmu *Bolonjski proces*, značio je za hrvatski visokoškolski prostor ulazak u avanturu krajnje neizvjesnog rezultata. Društveno-politički kontekst u kojem su se stvarali obrisi hrvatske inačice arhitekture europskog visokoškolskog prostora, predstavljao je za *Universitas* prostor kritičke refleksije činjenog. Pažljivija analiza ukupnih tadašnjih aktivnosti *Universitasa*, posebice odabranih istupa pojedinih članova, dokazuje postojanje kritičnog i u mnogočemu vizionarskog diskursa u artikulaciji mnogih ključnih problema koju su nas, što je

danas moguće vidjeti, snašli u svoj svojoj silini. Pritom, često zbog nerazumijevanja neprihvaćeni, pogled smo podizali iznad razine „vidljivog prostim okom“ te se zdušno zalagali za svoju viziju suvremenog, angažiranog, demokratskog sveučilišta, viziju koja se naglo obrušavala u nadolazećem plimnom valu.

Snažno i kontinuirano zauzimanje za visoko obrazovanje kao javno dobro (i javnu odgovornost) postavilo je *Universitas* u položaj prepoznatljivog i dosljednog glasnogovornika svih onih koji instituciju sveučilišta ne vide u svjetlu snažne neoliberalne perspektive, onih koji ne žele sveučilište prilagođeno zakonitostima korporativnog kapitalizma, sveučilište otuđeno od svoje temeljne misije - autonomije na osnovu znanstveno utemeljene kritičke misli društva.

Jesmo li, u čemu i koliko pomaknuli granice mogućeg? Zakoračivši hrabro u prostor nemogućeg, nastojali smo dati najbolje što smo mogli. Pitanje koje si postavljamo: možemo li se danas, nakon deset godina postojanja, okrenuti i prepoznati tragove na putu po kojem smo kročili? Možemo li od akademske zajednice očekivati potvrdu kvalitativnih pomaka kojima je svojevrsni inicijator bila upravo Udruga za razvoj visokoga školstva *Universitas*? Tu ocjenu prepustit ćemo onima zbog kojih postojimo – novom naraštaju akademskih građana - nadajući se da će jednog dana, u vremenima koja tek dolaze i u kojima će se s lakoćom usuđivati otkrivati istine, *Universitas* biti prepoznat kao orijaš koji je na početku 21. stoljeća podmetnuo svoja leđa da bi oni koji dolaze vidjeli malo dalje od drugih.

Dr. sc. Jasna Krstović,

Predsjednica Upravnog odbora Udruge za razvoj visokoga školstva *Universitas*